

KERÄÄMÖ

Kiertotalous kylätaloilla
- Asiantuntijan vinkit lajitteluun ja jätehuoltoon
Maija Nuotio, Kiertotaloussuunnittelija 21.5.2026

Sinä lajittelet, me *keräämme*

Keräämö Oy

- Vuonna **2023** perustettu kunnallinen jätehuolto-oyhtiö
- Vastaa kunnille kuuluvien jätehuoltopalveluiden käytännön järjestelyistä

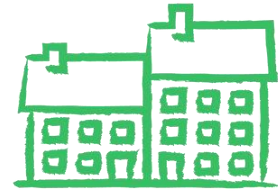

KERÄÄMÖ

31 000

Omakoti- ja pientaloa

1 800

Taloyhtiötä

7 900

Vapaa-ajan asuntoa

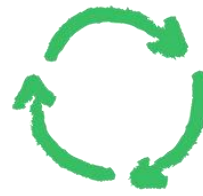
19 000

Biojätteen keräysvelvoite-
alueella asuvaa kotitaloutta

28

Työntekijää

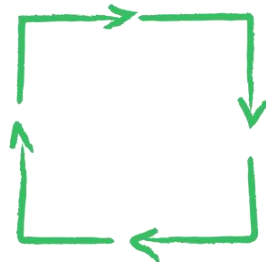
85

Kierrätyspistettä

1

Hangassuon Jätekeskus
Lajitteluasema pientuojille

2

Lajitteluasemaa:
Tiiliruukin lajitteluasema
ja Krookan lajitteluasema

12

Vaarallisen jätteen
vastaanottopistettä

**KERÄÄMÖ ON OLEMASSA
ALUEEN**

120 000

ASUKASTA VARTEN

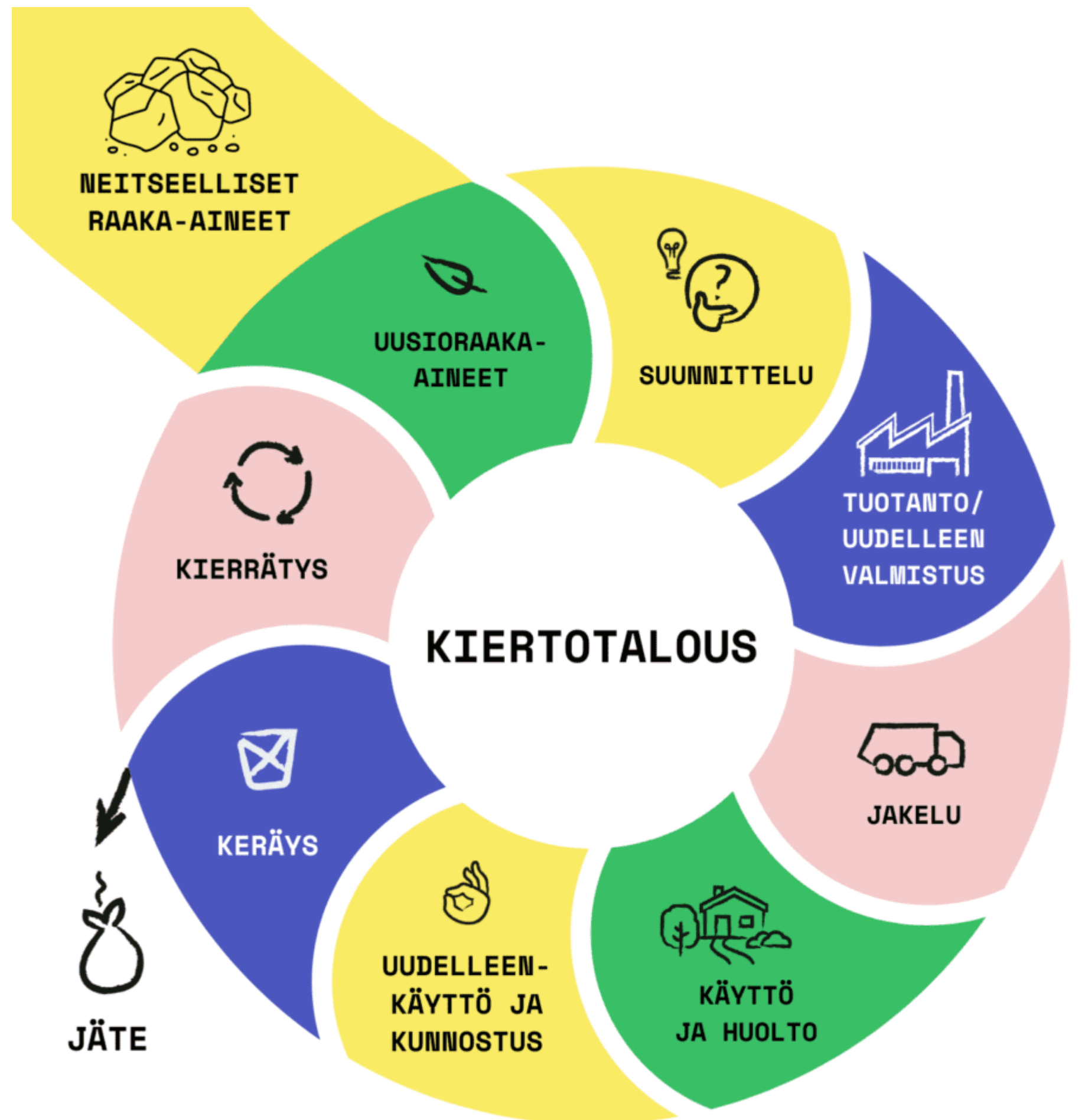
Kiertotalous kylätaloilla

- Asiantuntijan vinkit lajitteluun ja jätehuoltoon

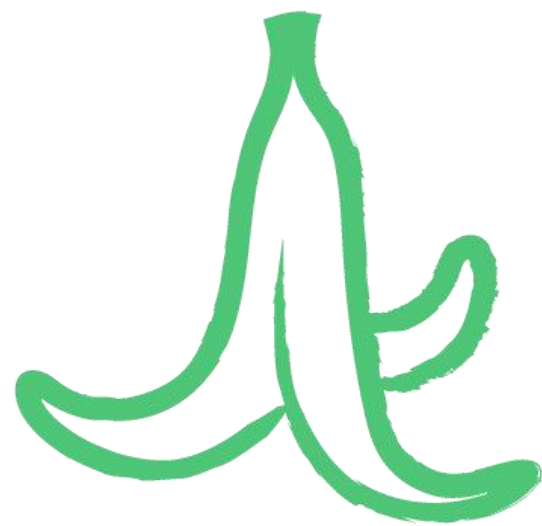
Määritelmä yksinkertaisesti: Kiertotalous ei ole vain kierrätystä ja jätteiden lajittelua. Se on talousmalli, jossa materiaaleja ei hukata, vaan tuotteet suunnitellaan kestävämmän, korjattaviksi ja jaettaviksi

Pois "ota-käytä-heitä"-mallista: Miten siirrytään kertakäyttökulttuurista siihen, että jätteen käsittelyä ei enää ole, vaan kaikki on raaka-ainetta jollekin muulle

KERÄÄMÖ

Jätehuolto, kompostointi ja ravinteiden kierto

Lajittelun jalo taito:

Lajittelupiste kuntoon ja tyhjennysvuorot pyörimään. Lajitellut materiaalivirrat mahdollistavat uusien tuotteiden valmistuksen.

Kyläkomposti:

Kylätalon bio- ja puutarhajätteen kompostointi tuottaa ilmaista, ravinnerikasta multaa.

Kiertotalous kylätalon pihassa ja puutarhassa:

Sadeveden kerääminen, haravointijätteen hyödyntäminen katteena ja puun tuhkan käyttö lannoitteena?

Ruokahävikin torjunta:

Ylijäämäsadon (omenat, marjat, vihannekset) jakaminen kyläläisten kesken kylätalon "saa ottaa" -pisteellä.

KERÄÄMÖ

Kyläyhteisön yhteiskäyttö ja jakamistalous (Lainaa, älä osta)

Yhteiset koneet ja työkalut:

Kylätalon tai yhdistyksen hankkimat työkalut (oksaasilppurit, tekstiilipesurit, peräkärret, mehupuristimet), joita kaikki voivat vuokrata tai lainata.

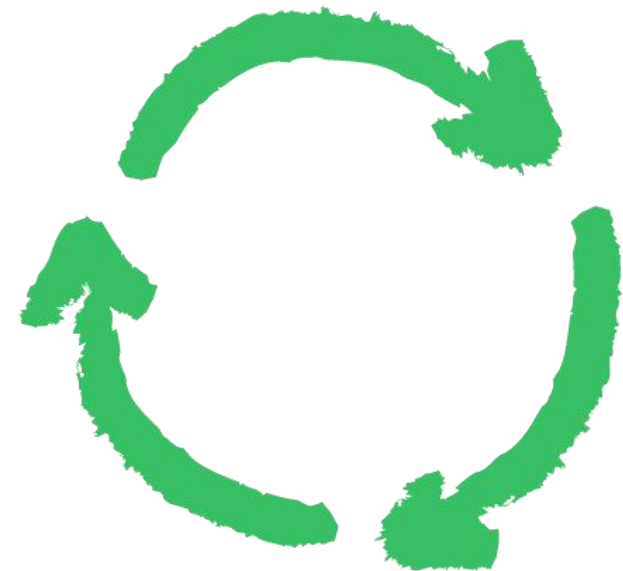
Kestoastiat, juhla-astiat ja astiavuokra

Tilat hyötykäyttöön:

Kylätalon tilojen tehokas käyttö (juhlat, etätyöpisteet, harrastukset), jotta jokaisen ei tarvitse rakentaa omia suuria tiloja.

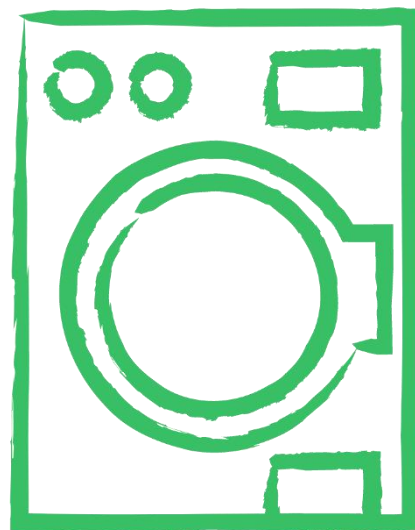
Kimppakyydit ja tavarankuljetus:

Yhdistettyjä kauppareissuja tai asiointia taajamissa.

KERÄÄMÖ

Korjaaminen, huoltaminen ja TSI (tee se itse)

Korjauskulttuurin elvyttäminen:

Vaatteiden paikkaus, huonekalujen kunnostus ja pienkoneiden huolto.

Kylän oma osaaminen esiin:

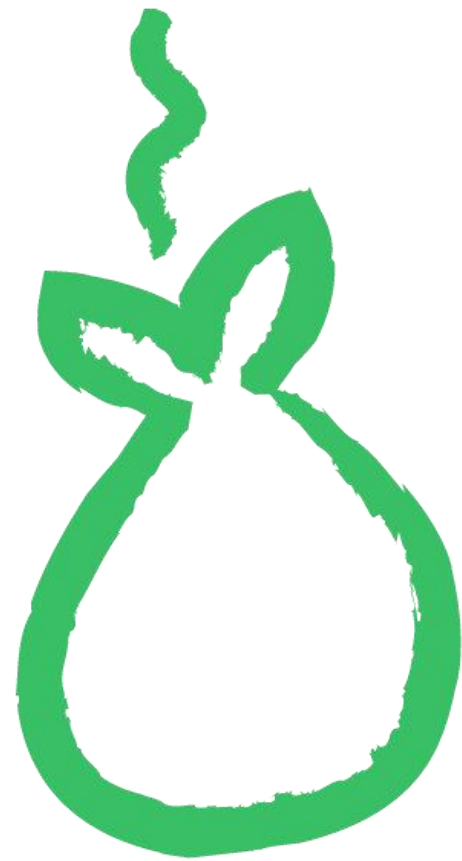
Ehdotus "Korjauskahvilasta" kylätalolle, jossa taitavammat kyläläiset auttavat muita korjaamaan rikkinäisiä tavaroita.

Pidentämällä käyttöikää säästetään:

Miten laitteiden säännöllinen huolto pitää ne toiminnassa vuosia pidempään.

KERÄÄMÖ

Lajittelun jalo taito

7 jätelajin jätepiste:

Kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkaukset, paperi, sekajäte, biojäte. Kaunis ja sisustukseen sopiva helppokäyttöinen jätepiste joka on aina saatavilla.

Tarvitseeko kylätalo jäteastiat?:

Mikäli jätettä kertyy viikossa vähintään seuraavasti:

Biojäte	10 kg
Kartonkipakkaukset	5 kg
Muovipakkaukset	5 kg
Lasipakkaukset	2 kg
Metallipakkaukset	
Ja pienmetalli	2kg

Mutta kun meiltä
ei tule,
kuin sekajätettä.
Montako
lajitteluastiaa
teillä on?

YKSI

KERÄÄMÖ

MUOVIPAKKAUKSET
KÄRTÖKIPAKKAUKSET

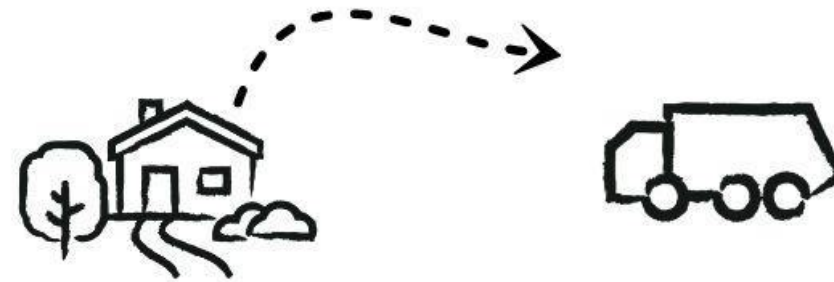
LASIPAKKAUKSET
METALLIPAKKAUKSET

PAPERI
YLEISKÄRTTE

Kartonkipakkaukset

MITÄ KARTONKIPAKKAUKSILLE TAPAHTUU?

Vastaanottoterminaalit

- Pori, Veikko Lehti Oy

Kartonkitehdas

- Esim. Corex Finland Oy

Kierrätyskuitu
eteenpäin

Paperi

Putoaa postiluukusta = paperi

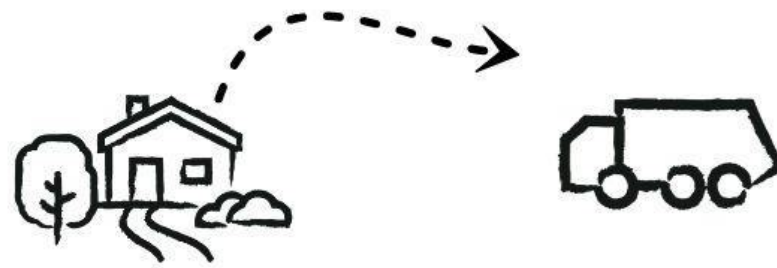
- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Mainokset ja luettelot
- Kirjekuoret, tulostuspaperi

KERÄÄMÖ

Paperi

MITÄ KERÄYSPAPERILLE TAPAHTUU?

Vastaanottoterminäli

- Turku, Stena Recycling Oy

Keräyspaperista valmistetaan uutta sanomalehtipaperia ja pehmopaperia, kuten WC-paperia.

Paperitehtaat Saksassa

- UPM ja Stora Enso

Kierrätyskuitu käyttöön

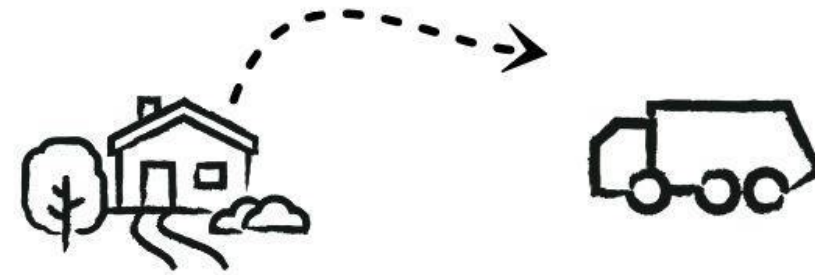

KERÄÄMÖ

Lasipakkaukset

MITÄ LASIPAKKAUKSILLE TAPAHTUU?

Vastaanottotermiinali
• Pori, Veikko Lehti Oy

Tuotantolaitos

- Forssa, Uusioaines Oy
- Järvakandi (Viro), Sibelco Green Solutions, tuotantolaitos

Kierrätyslasin käyttöön

Pakkauslasi kiertää ikuisesti, kunhan se lajitellaan hyvin ja kierrätysmateriaalin laatu pidetään korkeana.

Muovipakkaukset

MITÄ MUOVIPAKKAUKSILLE TAPAHTUU?

Vastaanottoterminaalit

- Pori, Veikko Lehti Oy
- Nakkila, Lassila & Tikanoja Oyj

Kierrätyslaitokset

- Riihimäki, Fortum Waste Solutions Oy, muovijalostamo
- Vantaa, Remeo Oy, lajittelulaitos
- Motala (Ruotsi), Svensk Plaståtervinning, kierrätyslaitos

Uusiomuovi eteenpäin

Uusiomuovista valmistetaan uusia muovituotteita. Esimerkiksi Sinituotteen tehtaalla Kokemäellä valmistetaan uusiomuovista wc- ja tiskiharjoja.

KERÄÄMÖ

Sekajäte

Kaikki mikä Ei kelpaa kierrätettäväksi

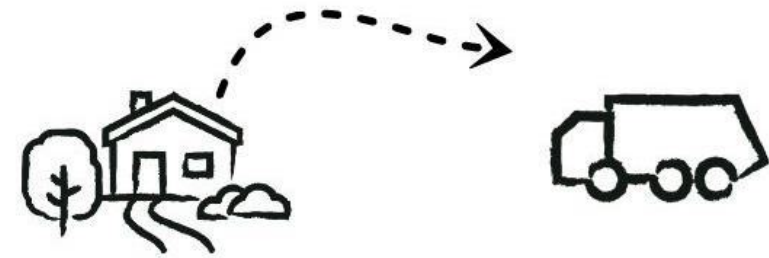
- Likaiset muovi-, paperi- ja kartonkipakkaukset
- Vaipat ja siteet
- Muoviesineet kuten lelut, hammasharjat, astiat
- Hehku- ja halogeenilamput
- Kissanhiekkä
- Rikkiäiset juomalasit, posliini, kristalli, keramiikka
- Käyttökelvottomat, likaiset kengät ja vaatteet

KERÄÄMÖ

Sekajäte

MITÄ SEKAJÄTTEELLE TAPAHTUU?

Keräysterminaali

- Hangassuon jätekeskus, Keräämö Oy

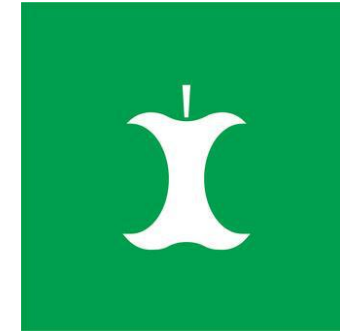

Jätteen polttolaitokset

Sekajätteestä syntyy energiaa: sähköä ja kaukolämpöä.

KERÄÄMÖ

BIOJÄTE

Orgaanista, maatuva ja kompostoituvaa elintarvike- ja keittiöjätettä.

- Hedelmien ja vihannesten kuoret
- Kalanruodot ja luut
- Ruoan tähteet
- Suodatinpaperit ja teepussit
- Jähmettyneet rasvat
- Pehmopaperit
- Kasvinosat sekä kuihtuneet kukat

KERÄÄMÖ

KERÄÄMÖ

Kompostointi kylätalolla?

Yhteinen kompostori vaatii selkeät säännöt, jotta se pysyy hajuttomana, toimivana ja siistinä. Kun vastuut ja sallitut jätteet ovat kaikkien tiedossa, kompostointi sujuu vaivattomasti.

- Millainen **kompostorimalli** (esim. lämpökompostori jyrjäsuojauksella) sopii parhaiten kylän kokoon?
- Kompostointi-ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle?
- Miten järjestää **lyhyt opastusilta** kyläläisille toiminnan aloittamiseksi?
- **Vastuhenkilö (Kompostimestari)**: 1–2 vastaavaa, jotka tarkistavat kompostin voinnin säännöllisesti, pöyhivät sitä tarvittaessa ja huolehtivat kuivikesäkin täytöstä.
- **Tyhjennys ja hyöty**: Kuka tyhjentää kompostorin ja mihin multa käytetään (esim. kylätalon istutuksiin tai osallistujien omiin puutarhoihin).

Viestintä ja opasteet

- **Kuivikkeen käyttö**: Jokaisen jätteen tuojan on lisättävä päälle
- **Pieniminen**: EI PAKOLLISTA: MUTTA HELPOTTAA HOITOA. Ruoantähteet ja kuoret on paloiteltava pienemmäksi ennen kompostoriin pudottamista maatumisen nopeuttamiseksi.
- **Selkeä kyltti**: Kiinnittäkää kompostorin kanteen tai viereen säänkestävä lista sallituista ja kielletyistä asioista kuvien kera.
- **Lukitus**: Jos kompostori on julkisella paikalla, harkitkaa numerolukkoa, jonka koodin saavat vain toimintaan sitoutuneet kyläläiset väärinkäytösten estämiseksi.